

Sarajevo, 30.12.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
23.12.2019.- 27.12.2019.

Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	20.12.19	- 27.12.19	20.12.19	- 27.12.19	20.12.19	- 27.12.19	20.12.19	- 27.12.19
2 godine	-0,63	- -0,63 ➔	1,63	- 1,58 ↘	0,55	- 0,57 ➔	-0,10	- -0,12 ↘
5 godina	-0,53	- -0,53 ➔	1,73	- 1,68 ↘	0,58	- 0,57 ➔	-0,08	- -0,10 ➔
10 godina	-0,25	- -0,26 ↘	1,92	- 1,88 ↘	0,78	- 0,76 ↘	0,01	- 0,00 ➔

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	20.12.19	- 27.12.19
3 mjeseca	-0,696	- -0,694 ➔
6 mjeseci	-0,669	- -0,665 ➔
1 godina	-0,659	- -0,643 ➔

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.12.2019. godine (pune linije) i 20.12.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafra je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Većina tržišta u eurozoni su između 24. i 26. decembra bila zatvorena zbog praznika, tako da je protekla sedmica bila relativno mirna. Obveznicama eurozone se nakon ponedjeljka ponovo počelo trgovati tek u petak, ali su promjene bile veoma male, pa tako ni na sedmičnom nivou nije došlo do značajnijih promjena prinosa sigurnijih obveznica eurozone. Nešto izraženije promjene zabilježene su kod italijanskih obveznica čiji su prinosi smanjeni između 3,5 i 5 baznih poena.

Prema istraživanju Financial Timesa, više od polovine od ukupno 34 ekonomista koji su učestvovali u istraživanju, očekuju da bi predsjednica ECB Lagarde mogla uvesti značajne izmjene vezano za ciljni nivo inflacije ove institucije, prvi put u posljednjih više od 16 godina, a kao dio revizije strategije tokom sljedeće godine. Krajem prošle sedmice objavljen je zapisnik sa sjednice UV ECB održane 12. decembra, u kojem se, između ostalog, navodi da se očekuje da kamatne stope ostanu na trenutnim ili nižim nivoima dok se inflatorna očekivanja značajno ne približe nivou koji je dovoljno blizu, ali ispod nivoa od 2%.

Takođe, navodi se očekivanje da će program kupovina obveznica u iznosu od 20 milijardi EUR mjesечно trajati sve dok bude potrebno da se potvrdi prilagodljiv uticaj glavnih kamatnih stopa ECB, te da se isti okonča ubrzo nakon što se počne sa povećanjem tih kamatnih stopa. Što se tiče reinvestiranja dospjelih sredstava po osnovu kupljenih obveznica, očekuje se da će taj proces u potpunosti trajati duži vremenski period i nakon prvog povećanja kamatnih stopa, kao i duže ukoliko se ukaže potreba radi održavanja povoljnijih uslova likvidnosti, te dovoljnog nivoa monetarnog prilagođavanja.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – Belgija	DEC	-	0,76% 0,39%
2.	Proizvođačke cijene – Finska (G/G)	NOV	-	-0,8% -0,9%
3.	Proizvođačke cijene – Španija (G/G)	NOV	-	-2,3% -2,8%
4.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	OKT	-	-1,0% -0,5%
5.	Bilans budžeta – Španija (u milijardama EUR)	NOV	-	-10,99 -6,30
6.	GDP – Holandija (kvartalno) final.	III kvartal	0,4%	0,4% 0,4%
7.	Maloprodaja – Španija (G/G)	NOV	2,6%	2,9% 2,9%

SAD

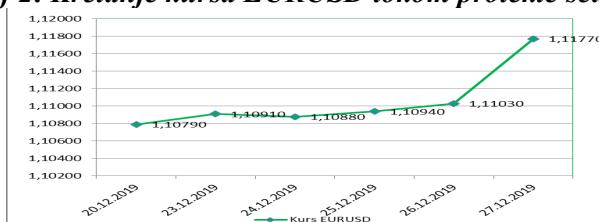
Protekla sedmica je bila veoma mirna zbog praznika. Fed je objavio studiju koja je pokazala da su carine koje je uvela administracija predsjednika Trumpa 2018. godine dovele do rasta cijena i manje poslova u prerađivačkom sektoru. U ovoj studiji Fed ističe da je tradicionalno korištenje trgovinske politike kao alata zaštite i podsticanja domaće proizvodnje komplikovano u sadašnjim uslovima globalno povezanih lanaca isporuke. Takođe, rezultati istraživanja su pokazali da su koristi od tradicionalnog protekcionizma u spoljnotrgovinskoj razmjeni u potpunosti neutralisani smanjenom konkurentnošću i većim troškovima u proizvodnji. Bivši predsjednik Feda iz Atlante Lockhart je u petak izjavio za CNBC da SAD trebaju nastaviti sa naporima usmjerenim ka smirivanju tržišta novca, tačnije overnight tržišta tokom 2020. godine. Na REPO tržištu je tokom septembra došlo do oštrog rasta kamata, koje su, prema mišljenju Lockharta, rezultat “pogrešne kalkulacije” za nivo rezervi i načina kako bi one trebale biti distribuirane među bankama, te Fed sada pokušava da nađe balans.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine trajnih dobara P	NOV	1,5%	-2,0% 0,5%
2.	Fed Čikago, indeks poslovne aktivnosti	NOV	-0,33	0,56 -0,76
3.	Prodaja novoizgrađenih kuća	NOV	732.00	719.000 710.000
4.	Prerađivački sektor, Fed Ričmond	DEC	1	-5 -1
5.	Broj aplikacija za hipotekarne kredite	20. DEC	-	-5,3% -5,0%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. DEC	220.000	222.000 235.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. DEC	1.688.000	1.719.000 1.725.000

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1079 na nivo od 1,11770.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice finansijsko tržište u Velikoj Britaniji je bilo mirno zbog praznika. Časopis Times je objavio vijest da Brisel prijeti da blokira pristup Londonu EU tržištu u kontekstu novih pregovora oko Brexit-a u narednoj godini, pozivajući se na citiranje dokumenta koji je limitiran za javnost. Zvaničnici EU, takođe, upozoravaju Vladu Velike Britanije da bi se moglo postaviti barijere na protok podacima. Za dvije sedmice EU vlade će početi sa internim pregovorima oko „mogućih odluka za adekvatnost (lični podaci) i ekvivalentnost (finansijske usluge)“ navodi se u istom dokumentu.

Godina koja je na izmaku obilježena je snažnim političkim previranjima, te su dionice kompanija Velike Britanije često izbjegavane od strane investitora. Uprkos tome, dionice nekih kompanija su zabilježile rast, a to su uglavnom one kompanije koje su u najvećoj mjeri zavisne od domaćeg tržišta. FTSE indeks je u ovoj godini povećan za 15%, prateći rast Stoxx Europe 600 koji je povećan za 24%. Investicije u dionice su pojačane sredinom decembra nakon što je partija premijera Johnsona osvojila većinu na opštima izborima.

U protekloj sedmici nije bilo objavljenih finansijskih indikatora za regiju Velike Britanije.

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,85188 na nivo od 0,85434, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2999 na nivo od 1,3078.

JAPAN

Zapisnik sa sjednice MPC BoJ koja je održana 30. i 31. oktobra je pokazao da većina članova ovog tijela smatra da su rizici usporenja u drugim ekonomijama i dalje značajni. Takve okolnosti, prema članovima ovog tijela, jačaju pristrasnosti ka politici kamatnih stopa. Većina članova smatra da će u budućnosti postojati mogućnost da se zamah ka dostizanju ciljanog nivoa inflacije izgubi.

Bivši viceguverner BoJ Mutoh smatra da je BoJ skoro iscrpila alate koji stoje na raspolaganju monetarnoj politici kojima može da podstakne ekonomiju, jer će produbljivanje negativnih kamatnih stopa, koje će se najvjerovalnije desiti ukoliko se nastavi sa mjerama ekspanzivne politike, učiniti više štete nego koristi. Pod politikom koja je nazvana “kontrola krive prinosa” BoJ održava kratkoročne kamatne stope na nivou od -0,1% a dugoročne na oko 0% kroz politiku otkupa vrijednosnih papira sa ciljem dostizanja inflatornog cilja od 2%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ukupnih industrijskih aktivnosti	OKT	-4,3%	-4,3%
2.	Vodeći indeks (final.)	OKT	91,8	91,6
3.	Konicidirajući indeks (final.)	OKT	94,8	95,3
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	NOV	-	-1,2%
5.	Stopa nezaposlenosti	NOV	2,4%	2,2%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) prelim.	NOV	-8,1%	-8,1%
7.	Maloprodaja (G/G) prelim.	NOV	-1,7%	-2,1%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 121,35 na nivo od 122,21. JPY nije zabilježio promjene u odnosu na USD, te je kurs USDJPY ostao nepromijenjen u odnosu na proteklu sedmicu na nivou od 109,44.

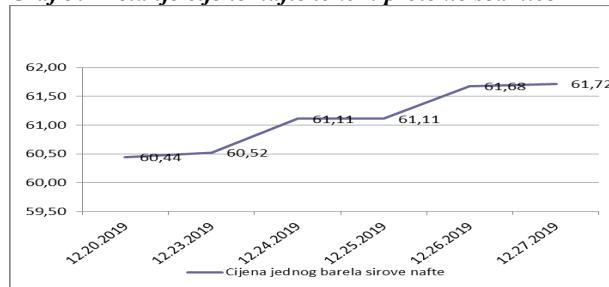
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,44 USD (54,55 EUR). Protekla sedmica na finansijskom tržištu i na tržištu nafte bila je prilično mirna zbog praznika. Cijena jednog barela sirove nafte je tokom sedmice bilježila rast. Ministar energije Rusije Novak je izjavio da je smanjenje obima proizvodnje nafte od strane OPEC+ uticalo na stabilizaciju globalnog tržišta nafte, ali da to ne može zauvijek trajati. Neizvjesnosti postoje u budućnosti i svakako nakon marta naredne godine do kada važi postojeći ugovor o obimu proizvodnje nafte. Novak je istakao da Rusija mora da brani svoj tržišni udio, te će se ostaviti mogućnost naftnim kompanijama da razvijaju nove projekte. Novak nije specificirao bilo kakve aktivnosti oko povlačenja Rusije iz sporazuma, ali je istakao da očekuje pregovore sa OPEC+ u narednoj godini.

Krajem sedmice nafta se održavala blizu najvećeg nivoa u posljednja tri mjeseca, nakon što su objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene više nego što se očekivalo. Takođe, cijena nafte se nalazi na putu da zabilježi najveći mjesecni rast u skoro posljednjih godinu dana pod uticajem špekulacija da dolazi do smanjenja ponude ovog energenta. Samo u ovom mjesecu cijena je povećana za skoro 12%, a dostigla je najveći nivo od sredine septembra.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila USD 61,72 (EUR 55,22), a što na sedmičnom nivou predstavlja rast od 2,12%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.477,40 USD (1.333,51 EUR). Tokom sedmice cijena zlata je bilježila tendenciju rasta, uglavnom zbog i dalje prisutne zabrinutosti investitora oko svjetske ekonomije, kao i geopolitičkih rizika. Od sredine sedmice cijena zlata se održavala na nivou preko 1.500 USD po unci. Takođe, cijena zlata se nalazi na putu da zabilježi najveći godišnji rast od 2010. godine. Zlato je dostiglo najveći nivo u posljednjih sedam sedmica pod uticajem zauzimanja investicijskih pozicija za 2020. godinu. Podaci o investiranju u zlato ukazuju na to da su centralne banke nastavile da povećavaju zalihe ovog plemenitog metala. Tokom ove godine centralne banke su akumulirale preko 668 tona zlata, što je rast u odnosu na 2018. godinu. U osnovi, najvažniji pokretači trgovine zlatom su u ovoj godini bile upravo centralne banke koje su najveće količine zlata kupile tokom prva dva kvartala 2019. godine, kada je izvršena kupovina 390 tona zlata. Investitori u zlato ističu da je ova godina najbolja za kupovinu zlata od 2010. godine, te je u ovoj godini cijena povećana za skoro 18%. Tržište zlata je u ovoj godini imalo koristi od geopolitičkih tenzija posebno na relaciji Kina-SAD, pokretanja procesa opoziva predsjednika SAD, trgovinskih tenzija između Japana i Južne Koreje, te protesta u Hong Kongu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.510,56 USD (1.351,49 EUR), što je rast od 2,24% na sedmičnom nivou.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

